

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen päätös koskien rauhoitetun lintulajin pesien hävittämistä

Hakija

Nammo Vihtavuori Oy / Heikki Kapanen

Asia

Lupahakemus kahden tervapääskyn pesän hävittämiseen tehtaan laajennuksen yhteydessä Laukaalla, Keski-Suomessa.

Hakemus

Nammo Vihtavuori Oy hakee poikkeuslupaa kahden tervapääskyn (*Apus apus*) pesän hävittämiseen ajalle 30.9.2025-31.3.2026 kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Kyseessä on Vihtavuoren tehdasalueen rakennus 101. Rakennuksen laajentaminen ei onnistu pesiä tuhoamatta, sillä laajennusosat ulottuvat rakennuksen vesikattoon saakka. Rakennukseen 101 on tarkoitus lisätä kolme eri siipeä. Lisäsiipien korkeus tulee olemaan nykyisen vesikaton korkeudella, joten tästä syystä työn alle jää 2 tervapääskyn pesää.

Hanke on välttämätön valtion huoltovarmuuden turvaamiseksi. Pesät tuhoutuisivat, jos niitä yritettäisiin siirtää. Tehdasalueelle jää pesimäkäyttöön 2 pesää.

Toiselle tehdasrakennukselle myönnettiin 1.8.2025 poikkeuslupa VARELY/4930/2025, jolla on sallittu yhden havaitun tervapääskyn pesän sekä muiden samassa rakennuksessa (rakennus 326) mahdollisesti olevien pääskyn pesien hävittäminen. Etäisyys aikaisemman päätöksen rakennukseen on noin kilometri. Tehdasalueella on eri projekteja käynnissä eri rakennuksissa, eikä siksi ymmärretty hakea molemmille rakennuksille poikkeuslupaa kerralla.

Tehdasalueella on tehty linnustoselvityksiä vuosina 2023–2024. Vuonna 2024 kartoitettiin alueella esiintyviä pääskyjä. Rakennuksessa 101 tehtiin 3 tervapääskyn näköhavaintoa ja 2 pesähavaintoa. Linnustoselvitys on toimitettu hakemuksen liitteenä.

Hakemukselle toivotaan pikaista käsittelyä, sillä laajennusten tulee olla käytössä ensivuoden kolmannella neljänneksellä. Pesien poisto voi kuitenkin odottaa marraskuuhun.

Määräykset, joita hakemus koskee

Tervapääsky on luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettu. Lisäksi tervapääsky on erittäin uhanalainen.

Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitettujen eläinlajien pesien sekä munien ja yksilöiden muiden kehitysasteiden ottaminen haltuun, siirtäminen toiseen paikkaan tai muu tahallinen vahingoittaminen on kielletty. Pesiä koskeva kieltö on voimassa lisääntymiskauden ulkopuolella, jos kyse on toistuvasti käytetystä pesästä. Tervapääsky käyttää samoja pesiä toistuvasti.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa kielloista, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, mm. kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden

turvaamiseksi. Poikkeuksesta ei saa olla haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

Päätös ja lupaehdot

Varsinais-Suomen ELY-keskus myöntää hakijalle luvan tervapääskyn pesien hävittämiseen alla luetelluin ehdoin.

- 1 Lupa on voimassa 31.3.2026 asti.
- 2 Tällä luvalla saa hävittää tervapääskyn pesät Vihtavuoren tehdasalueella laajennettavasta tehdasrakennuksesta 101.
- 3 Hävitettävät pesät tulee korvata tarjoamalla pesimäpaikka vähintään kahdelle tervapääskyparille 31.3.2026 mennessä. Korvaavien pesäpaikkojen suunnittelussa ja sijoittelussa tulee ottaa huomioon lajin pesimäbiologia.
- 4 Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.
- 5 Tämä lupa tai sen kopio on oltava mukana toimenpiteitä tehtäessä esim. puhelimesta) ja pyydettyessä lupa on esitettävä.
- 6 Hakija vastaa tarvittaessa yhteydenpidosta muihin viranomaisiin.
- 7 Varsinais-Suomen ELY-keskus valvoo lupaehtojen noudattamista yhdessä Keski-Suomen ELY-keskuksen kanssa. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.
- 8 Luvan käytöstä tulee raportoida 30.4.2026 mennessä. Raportti toimitetaan Lupa- ja valvontaviraston kirjaamoon (kirjaamo@lvv.fi) päätöksen asianumerolla VARELY/6494/2025 varustettuna. Raportissa tulee ilmetä, milloin pesät hävitettiin ja löytyikö rakenteista muita pesiä kuin linnustoselvityksessä havaitut kaksi tervapääskyn pesää. Lisäksi tulee kertoa korvaavan pesäpaikan toteutuksesta.

Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 §:n ehdot ja poikkeuslupa voidaan myöntää kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Kyseessä olevan, ampumatarvikkeiden valmistamiseen liittyvän tehdasrakennuksen, laajennus on kansallisen turvallisuuden kannalta perusteltua. Pesä ei ole mahdollista säästää laajennuksen yhteydessä, joten muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole osoitettavissa.

Linnustoselvityksessä rakennuksessa havaittiin kaksi tervapääskyn pesää ja tehtiin kolme tervapääskyn näköhavaintoa. Raportissa todetaan, että pesivien parien määrää on vaikea arvioida. Tässä syystä lupa oikeuttaa myös mahdollisten muiden tervapääskyn pesien hävittämisen laajennettavasta rakennuksesta. Koska lintuja havaittiin kartoituksessa vain yksittäisiä, kyse ei voi kuitenkaan olla merkittävän suuresta yhdyskunnasta.

Ehtojen mukaisesti hävitettävät pesät tulee korvata tarjoamalla korvaava pesäpaikka vähintään kahdelle tervapääskyparille. Korvaavan pesäpaikan voi toteuttaa asentamalla esimerkiksi tervapääskyille soveltuvia pönttöjä. Ne voi asentaa ko. rakennuksen seinämälle, mutta jos tämä ei ole mahdollista esimerkiksi kesken olevan laajennustyön johdosta, voi korvaavat pesäpaikat asentaa esimerkiksi jonkin läheisen rakennuksen seinustalle. Mahdollisuuksien mukaan pesäpaikkoja voi tarjota enemmänkin.

Samalla tehdasalueella on voimassa poikkeuslupa VARELY/4930/2025, jolla on sallittu rakennuksessa 101 olevien pesien hävittäminen ja edellytetty tarjoamaan neljä korvaavaa pesää. Lisäksi tehdasalueelle jää ainakin kaksi linnustoselvityksessä havaittua tervapääskyn pesää, joihin ei kohdistu toimenpiteitä. Yhteensä seuraavana pesimäkautena alueella pitäisi siten olla vähintään 8 pesäpaikkaa tervapääskyille.

Koska toimenpiteet tehdään pesimäajan ulkopuolella ja hakija on velvoitettu korvaamaan menetetyt pesät, eivät luvan mukaiset toimenpiteet vaaranna lajin suotuisan suojelutason saavuttamista.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 69 §, 70 §, 83 §, 121 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Valtioneuvoston asetus (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025

Päätöksen voimaantulo

Päätöksen mukaisiin toimenpiteisiin saa ryhtyä luvan saavutettua lainvoiman muutoksenhakuajan ja mahdollisen muutoksenhaun jälkeen.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiannolla.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Liisa Maanpää-Pakkanen ja ratkaissut yksikön päällikkö Olli Mattila.

Liitteet

Valitusosoitus

Tiedoksi

ympäristöministeriö kirjaamo.ym@gov.fi

Suomen ympäristökeskus kirjaamo@syke.fi

Keski-Suomen ELY-keskus kirjaamo.keski-suomi@ely-keskus.fi

Sisä-Suomen poliisilaitos kirjaamo.sisa-suomi@poliisi.fi

Laukaa kirjaus@laukaa.fi

Keski-Suomen Lintutieteellinen Yhdistys ry. ksly@birdlife.fi

SLL Keski-Suomen piiri ry. keski-suomi@sll.fi

Tapiola Pirkanmaa-Keski-Suomi ry. info@tapiolary.com

Suoritemaksu 316 €

Tämä asiakirja VARELY/6494/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/6494/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Maanpää-Pakkanen Liisa 06.10.2025 10:37

Ratkaisija Mattila Olli 06.10.2025 10:46

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiantona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Hämeenlinnan hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 310 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tuomioistuinlaki löytyy osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna

Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, 1. krs, 13100 Hämeenlinna

Puhelin: 029 56 42210

Telefax: 029 56 42269

Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Aukioloaika: 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä perittyä suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määrittämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määrittämisestä.